

Zorgvisie

Inhoudsopgave

1. Visie op zorg/leerlingenbegeleiding en optimale onderwijskansen.....	2
2. Zorg op maat (realisatie)	3
2.1 <i>Fase 0: brede basiszorg</i>	
2.2 <i>Fase 1: verhoogde zorg</i>	
2.3 <i>Fase 2: uitbreiding van zorg</i>	
2.4 <i>Fase 3: IAC (individueel aangepast curriculum</i>	
3. Overleg.....	5
4. Testen / toetsen	6
4.1 <i>Kleuteronderwijs</i>	
4.2 <i>Lager onderwijs</i>	

1. VISIE OP ZORG/LEERLINGENBEGELEIDING EN OPTIMALE ONDERWIJSKANSEN

Ons zorgbeleid wordt gevoerd vanuit een visie op zorg.

Door te werken vanuit een duidelijke visie weten de teamleden wat er van hen verwacht wordt.

De structuur van leerlingenzorg moet duidelijk zijn voor alle betrokken partners.

Bij de zorg voor leerlingen met specifieke noden maakt de school een onderscheid tussen enerzijds die leerlingen voor wie haar extra zorg voldoende specifiek is en waarbij de draagkracht van het team voldoende groot is (aandachtsleerlingen – fase 1) en anderzijds die leerlingen voor wie ze de hulp van het CLB en externe partners inroept (risicoleerlingen fase 2 en 3).

Wie de leerlingen met specifieke noden precies zijn, wordt bepaald in een profiel van de beginsituatie. Via o.a. observaties en ons kindvolgsysteem krijgen we daar zicht op.

Niet alleen het cognitieve, maar de volledige ontwikkeling (socio-emotioneel, motorisch,...) van het kind zijn hierbij bepalend.

Zorgvisie

't Veld, waar elk kind telt!

Met ons zorgbeleid pogen we om elk kind (dat uniek is), datgene te geven waar het recht op heeft, om tot volledige ontplooiing te kunnen komen.

We geloven in ieders mogelijkheden en hechten zowel belang aan **hoofd** (kennen), **hart** (voelen) als **handen** (doen). Vanuit een brede zorg helpen we hen opgroeien, ontplooien en het beste uit zichzelf halen.

In onze school is het belangrijk dat **elk kind** zich goed voelt en graag naar school komt. We streven ernaar een goede sfeer te scheppen, waarin voortdurend aandacht besteed wordt aan de eigenheid van elk kind in zijn ontwikkeling.

Rekening houdend met de groeimogelijkheden en talenten, evenals met de noden de specifieke onderwijsbehoeften, proberen we maximale ontplooiingskansen te creëren en te realiseren. Dit alles gebeurt vanuit **een krachtige leeromgeving**, waarbij we verder bouwen op wat de kinderen reeds beheersen. We vertrekken vanuit **positieve ingesteldheid** in een **constructieve samenwerking** met alle betrokkenen. Om tegemoet te komen aan de noden en talenten van ALLE kinderen, streven we een zorgbeleid op maat na, met het zorgcontinuüm als referentiekader.

De wijze waarop de leerlingenzorg georganiseerd wordt en de invulling van de taken van het zorgteam, is **actiegericht** en afhankelijk van de **doelen** en **noden** die het schoolteam en de individuele leraren stellen. Deze doelen en noden zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De zorgwerking wordt jaarlijks aangepast, tussentijds bijgestuurd en geëvalueerd.

Met het CLB, de pedagogische begeleidingsdienst en het leersteuncentrum wordt vanuit deze visie samengewerkt. Ook als externe deskundigen betrokken worden, gebeurt dit steeds vanuit deze visie.

De zorgtaken worden op drie niveaus uitgevoerd:

A. De coördinatie van zorginitiatieven op het niveau van de school.

Zorg- en leerlingenbegeleiding is participatief. Ze doet beroep op de verantwoordelijkheid van iedereen, die bij de leerling is betrokken. Deze gedeelde aanpak vertaalt zich in een geïntegreerde leerlingenbegeleiding. Via overleg en samenwerking tussen alle actoren proberen we een doeltreffend beleid uit te stippelen. Dit wordt gestructureerd en gecoördineerd door de zorgcoördinator.

Zorg- en leerlingenbegeleiding verloopt **doelgericht, planmatig en gefaseerd**. Het zorgcontinuüm is een referentiekader om leerlingenbegeleiding vorm te geven en inhouden en verantwoordelijkheden vast te leggen.

Zorg- en leerlingenbegeleiding doet beroep op de professionaliteit van het schoolteam. Elk teamlid gaat tijdens het onderwijsleerproces doelgericht om met de verschillen tussen de kinderen. (we hebben hier extra aandacht voor gezinnen binnen onze SES groep)

We vinden een **open communicatie** met de ouders heel belangrijk, vooral omdat hier sterk **preventief** kan gehandeld worden om problemen te vermijden of van bij de start aan te pakken. Ouders zijn samen met het kind zelf, onze belangrijkste partners in het leerproces.

Vanuit het beleidsteam worden kwalitatieve en kwantitatieve data in kaart gebracht, om onze onderwijskwaliteit te monitoren en bij te sturen.

Zorg- en leerlingenbegeleiding spreekt de deskundigheid van het CLB aan. Deze deskundigheid situeert zich op het vlak van informatie verschaffen, vraagverheldering, gegevensverzameling, diagnosestelling en kortdurende begeleiding. Het CLB vervult ook de draaischijffunctie met partners vanuit welzijn, gezondheid, gezinswerking.

Wij kunnen beroep doen op CLB 'Trikant' uit Tielt.

Verder werken wij nauw samen met het leersteuncentrum Boost! En de pedagogische begeleiding. Ondersteuners zijn in ons zorgteam een betrokken partij. Er is een vlotte samenwerking met alle externe hulp, zij zijn vertegenwoordigd op de MDO's en werken mee met het zorgteam. Indien blijkt dat een samenwerking met een leersteun ad hok, de ontwikkeling van het kind ten goede komt, dan wordt dit met alle partners bekeken.

B. Het ondersteunen van het handelen van de leerkrachten.

Het zorgproces wordt opgevolgd door de leerkracht, de zorgleerkracht, de zoco en de directie. In alle klassen wordt zorg voorzien volgens nood, hier komt in het kleuter juf Annelies de kleuterklas ondersteunen, in het lager gebeurt dit door meester Kurt.

De zoco is het aanspreekpunt wanneer er zorgen zijn omtrent een kind. Door de kleinschaligheid van onze school, gaat men ook bij elkaar ten rade om een kind op een gepaste manier te ondersteunen in de klas. De houden de drempel laag om ook de leerkrachten aan te moedigen hun onderwijsbehoeftes te delen.

De Zoco ondersteunt de leerkrachten en indien nodig zoekt hij extern advies bij collega's binnen de scholengemeenschap, ped. Adviseur, CLB of Boost.

Drie maal per jaar is er zorgoverleg (organiseren van de zorg) tussen zorgleerkracht en titularis, 3 maal per jaar is er een zorgoverleg met directie, zoco, zorgleerkracht, directie en titularis waarbij de hele klas wordt besproken en ook het MDO met alle partners wordt 3 maal per jaar georganiseerd. Er is veel tussentijds overleg, door de kleinschaligheid van onze school; hierdoor kunnen we kort op de bal spelen.

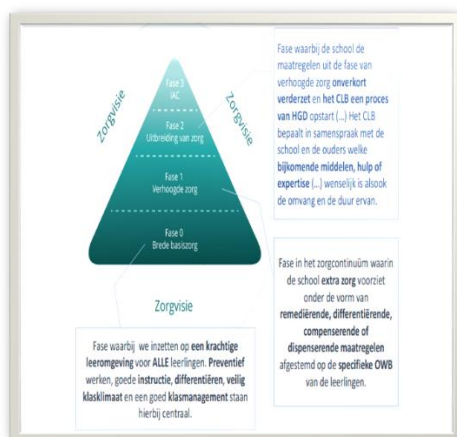
C. Het begeleiden van de leerlingen

We organiseren zorg op maat, door een strakke opvolging en nauwlettende observatie doorheen het hele schooljaar. De observaties gebeuren doelgericht via ons KVS in smartschool en zijn gekoppeld aan ons LVS.

Vanuit de zorgvraag brengen we de onderwijsbehoeftes van het kind én de leerkracht in kaart. Door redicodis in de klas door te voeren (gekoppeld aan LVS) zoeken we een gepaste aanpak. Doorheen dit proces betrekken we ook de ouders als partner in het leerproces, en gaan zo op een transparante, constructieve manier aan de slag.

We organiseren zorg zo veel mogelijk op de klasvloer, door brede basiszorg, co-teaching met de zorgleerkracht of door kinderen in groepjes (klasoverschrijdend) samen te brengen bij de zorgjuf/zorgmeester.

2. ZORG OP MAAT (REALISATIE)

Voor onze zorgvisie vertrekken we vanuit de verschillende fases binnen het zorgcontinuüm.

Groei kansen voor elk kind, vanuit een brede zorg.

Elk teamlid draagt de verantwoordelijkheid voor de kinderen van zijn eigen leergroep en is bekommerd om alle kinderen van de school. Vanuit die dagelijkse zorg zoekt iedereen mee naar wegen om elk kind zo individueel mogelijk te begeleiden.

2.1 FASE 0: BREDE BASISZORG

In deze fase bevinden zich alle kinderen die het gewoon curriculum volgen, de kinderen die geen extra ondersteuning nodig hebben en waarbij de brede basiszorg volstaat.

Deze kinderen hebben geen actieplan en hebben geen uitgebreid zorgdossier.

Om optimaal antwoord te geven op de onderwijsbehoeften en de zorgvragen van alle leerlingen is degelijk uitgebouwd, kwalitatief onderwijs met aandacht voor gelijke onderwijskansen, noodzakelijk. Dit is de preventieve basiszorg.

Op schoolniveau betekent dit dat de school de ontwikkeling stimuleert van alle leerlingen en zo mogelijke problemen probeert te voorkomen. Om dit te verwezenlijken bouwt de school een haalbaar en gedegen programma uit voor haar leerlingen. De school zorgt ook voor effectieve doelen en effectieve feedback. Dit houdt in dat een leerling op regelmatige basis feedback krijgt over specifieke doelen, kennis of vaardigheden. Om dit te verwezenlijken volgt de klasleraar systematisch alle leerlingen door middel van o.a. klaseigen toetsen, LVS, observaties, enz..

Ouders betrekken is een belangrijke pijler binnen de preventieve basiszorg. Ouders worden gezien als ervaringsdeskundigen die een belangrijke inbreng hebben bij het onderwijsproces van hun kind. Binnen de preventieve basiszorg spreken we van volwaardig partnerschap. Partnerschap tussen school en ouders is te omschrijven als een wederzijdse betrokkenheid, met als doel optimale omstandigheden voor de ontwikkeling en het leren van kinderen thuis en op school te realiseren.

Op schoolniveau wordt gestreefd naar een veilige en ordelijke omgeving. Dit betreft de schoolregels en –procedures die orde en een gevoel van veiligheid creëren voor leraren en leerlingen. Het professionaliseren van leraren kan een aanmoediging en een steun zijn om binnen de klaspraktijk nieuwe onderwijsstrategieën uit te proberen.

De leerkracht creëert een brede basiszorg voor alle kinderen. Met behulp van een veilige, krachtige leeromgeving en een systematische opvolging, proberen we problemen te voorkomen.

Hieronder kan men volgende zaken verstaan:

- * Goed en gevarieerd lesgeven (pré-teaching/verlengde instructie)
- * Preventief werken
- * Goede basishouding van de leerkracht
- * Kwaliteit van instructie en begeleiding
- * Differentiëren als beroepshouding
- * Goed klasmanagement
- * Veilig klasklimaat
- * Sterke samenhang tussen school- en klasniveau
- * Afstemmen op diversiteit
- * Aandacht voor zelfsturing/zelfregulering

- * Leerlingen systematisch opvolgen
- * Aandacht voor zorgkinderen
- * Aandacht voor welbevinden, betrokkenheid, sociaal-emotionele ontplooiing
- * Tijdig signaleren van gedragsproblemen
- * Beroep doen op pedagogische begeleidingsdienst voor schoolondersteuning
- * Beroep doen op CLB voor inhoudelijk expertise
- * Professionalisering
- * Maatregelen op klasniveau = maatregelen voor alle kinderen

2.2 FASE 1: VERHOOGDE ZORG

In deze fase bevinden zich de kinderen die niet voldoende hebben aan de basiszorg en de bijhorende krachtige leeromgeving.

Extra zorg onder de vorm van remediërende¹, differentiërende², compenserende³ en uitzonderlijk dispenserende⁴ maatregelen die afgestemd zijn op de specifieke onderwijsbehoeften van de kinderen. (Redicodismaatregelen). In deze fase worden er actieplannen opgemaakt.

De leerkracht zorgt in overleg en samenwerking met de zorgcoördinator voor de nodige extra ondersteuning als de brede basiszorg niet volstaat.

In deze fase kunnen er aanpassingen in de klaswerkingen komen of worden ook zorggroepjes gevormd die gestructureerde, geplande en gerichte ondersteuning krijgen door de leerkracht of zorgcoördinator.

Hieronder kan men volgende zaken verstaan:

- * Beroep doen op pedagogische begeleidingsdienst voor schoolondersteuning
- * Beroep doen op CLB voor consultatieve leerlingenbegeleiding
- * Er is overleg gewenst tussen leerkracht en zorgcoördinator
- * Goede planning, afspraken en overleg zijn cruciaal

Afspraken hieromtrent:

- * Medische diagnose is niet nodig
- * Eerst remediëren en differentiëren, pas dan compenseren en ten slotte dispensereren. (Blijft uitzonderlijk)
- * Hulpmiddelen die in de les gebruikt worden, mogen ook bij toetsen en evaluaties door de leerling gebruikt worden.

---

¹ Maatregelen waarbij de school effectieve vormen van aangepast leerhulp verstrekt binnen het gemeenschappelijk curriculum.

² Maatregelen waarbij de school binnen het gemeenschappelijk curriculum, een beperkte variatie aanbrengt om tegemoet te komen aan de behoeften van één of meerdere kinderen.

³ Maatregelen waarbij de school orthopedische of orthodidactische hulpmiddelen aanbiedt, waaronder technische hulpmiddelen, waardoor de doelen van het gemeenschappelijk curriculum bereikt kunnen worden.

⁴ Maatregelen waarbij de school doelen toevoegt aan het gemeenschappelijk curriculum of de leerling vrijstelt van doelen van het gemeenschappelijk curriculum, waar mogelijk vervangt door gelijkwaardige doelen, in die mate dat doelen voor studiebekrachtiging of doorstroming vervolgonderwijs, nog in voldoende mate kunnen bereikt worden.

* Alles wordt genoteerd in LVS om het overzicht en de evolutie te volgen.

Leerlingbespreking is een essentieel onderdeel van de werking van het zorgteam. Specifieke zorgvragen rond leerlingen komen hier aan bod. De diverse partijen (leraar, ouders, kind) kunnen aanmelden. De zorgcoördinator zorgt dat de aanmelding helder is, dat een duidelijke leervraag geformuleerd wordt en in het kader van transparantie, dat alle partijen op de hoogte zijn.

Gesprekken met kinderen – ook jonge kinderen – moeten systematisch ingebouwd worden in de zorgstructuur. Leerlingen moeten mee betrokken worden in wat er rond zorg met hen gebeurt.

Ook hun ouders worden als ervaringsdeskundigen nauw bij de verhoogde zorg betrokken. Zij kunnen participeren door het doorgeven van gegevens ter ondersteuning, opvolging of oplossing van een probleem en worden aangemoedigd om waar nodig actief mee te werken. Dit alles gebeurt vooral met de bedoeling om de constructieve samenwerking te stimuleren.

2.3 FASE 2: UITBREIDING VAN ZORG

In deze fase bevinden zich de kinderen die binnen bepaalde leergebieden afstappen van het gewone curriculum. Tijdens deze fase blijft de leerling het gezamenlijke curriculum volgen enkel de manier waarop het gevolgd wordt is anders. Belangrijk is dat ouders hiermee akkoord moeten gaan.

Voor een kleiner aantal leerlingen volstaat de extra zorg niet. De huidige begeleiding van de leerling loopt vast. De belasting van het schoolteam wordt groter. Er is nood aan bijkomende inzichten in de onderwijsleersituaties. De leerkracht heeft een leervraag om verder tegemoet te komen aan de noden van de leerling.

Het schoolteam voelt dat zijn inspanningen en tevens de inspanningen van ouders en leerling niet het gewenste resultaat opleveren. Het schoolteam en de ouders/leerling besluiten om het clb-team te betrekken bij deze individuele probleemsituatie.

Het clb richt zich op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerkracht(en) en ouders.

Hierbij is handelingsgerichte diagnostiek nodig. Schoolteam, ouders, leerling en clb gaan samen op zoek naar oplossingen. Het schoolteam coördineert en realiseert schoolinterne zorg. Het werkt hierbij planmatig en stelt **een actieplan** op. Er wordt nauw en constructief samengewerkt met de ouders en de leerling als ervaringsdeskundigen. Alle betrokken actoren werken actief mee.

Handelingsgerichte diagnostiek verloopt systematisch volgens vijf fasen van toepassing: intake, strategie, onderzoek, indicering en advisering. Niet voor elk kind zijn alle fasen van toepassing:

kortere trajecten zijn goed mogelijk. Dit model inspireert om breed te kijken, niet te snel te beslissen en zorgvuldig te werken.

Hier neemt de school samen met het CLB de regie in handen. Hierbij wordt bepaald (in samenspraak met de school/ouders/externe hulp) welke bijkomende middelen, hulp, maatregelen of expertise wenselijk is.

Hieronder kan men volgende zaken verstaan:

- * O.N. (leersteuncentrum) inschakelen of andere externe hulp (reva, kiné, logo, sociaal werker, psycholoog,)
- * MDO organiseren op regelmatige basis met alle betrokken partijen
- * Dispenserende maatregelen kunnen hier wel indien nodig.
- * Compenserende maatregelen blijven hier aan bod komen.
- * Curriculumdifferentiatie inschakelen (aangepaste leerlijn voor een bepaald leerdomein)

2.4 FASE 3: IAC (INDIVIDUEEL AANGEPAST CURRICULUM)

In deze fase bevinden zich de kinderen die volledig afstappen van het gewone curriculum. De school bereikt de eindtermen niet en stelt individuele, aangepaste doelen op.

Voor een heel groot aantal leerlingen zal het hierboven beschreven proces van ondersteuning en begeleiding volstaan.

Toch zijn er een klein aantal leerlingen voor wie alle investeringen in het zoeken naar afstemming van het aanbod op de onderwijsbehoeften niet resulteert in een verbeterde participatie van de leerling aan het klas- en schoolgebeuren. Zij volgen het gemeenschappelijk curriculum niet meer in zijn totaliteit.

Het CLB stelt een IAC-verslag op. Het IAC kan zowel in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs vorm krijgen. Een leerling met een IAC-verslag kan een IAC volgen in een school voor gewoon onderwijs of kan zich inschrijven in een school voor buitengewoon onderwijs. Dat is afhankelijk van de keuze van de ouders en de leerling, maar ook van de redelijke aanpassingen die mogelijk zijn in een school voor gewoon onderwijs. Het CLB onderzoekt de mogelijkheden, samen met de ouders, de leerling en de school. Als de leerling een IAC in een school voor gewoon onderwijs volgt, kan de school leersteun inschakelen van het leersteuncentrum

Ook hier neemt de school samen met het CLB de regie in handen. Zij stellen (in samenwerking met externe hulp) de aangepaste doelen op.

De overstap naar een school op maat kan gemaakt worden, als de school de onderwijsbehoeften niet kan realiseren.

2.5 HANDELINGSGERICHT WERKEN binnen de verschillende fases

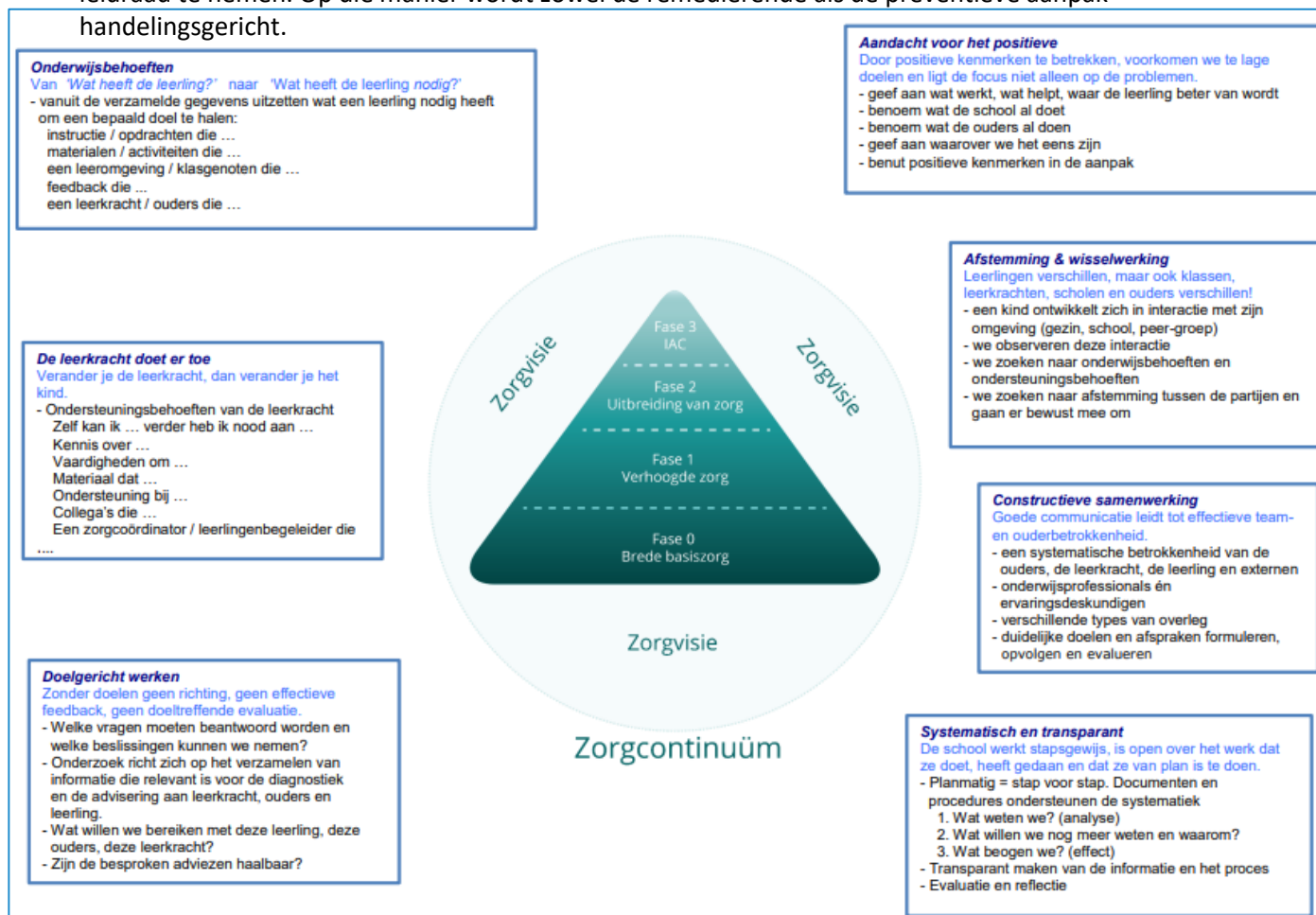
Handelingsgericht werken krijgt een plaats binnen het zorgcontinuüm.

Wanneer we allemaal werken vanuit eenzelfde referentiekader bevordert dit de onderlinge communicatie tussen school, CLB, ouders en leerling. Op die manier komen we tot een constructieve samenwerking tussen de betrokken partners en eventueel ook andere partners.

Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken die gebaseerd is op de uitgangspunten van handelingsgerichte diagnostiek. Deze manier van werken vormt het referentiekader binnen het zorgcontinuüm om de interne werking op school te optimaliseren. Het hgw biedt een kader voor wie betrokken is bij de zorg op school: de leden van het schoolteam (directie, leerkracht, zorgcoördinator, ...) en de betrokken schoolexternen, in de eerste plaats het clb. Hgw bundelt de krachten van al deze actoren. Het beïnvloedt alle aspecten van het zorgbeleid en alle fases van de zorg.

De zes uitgangspunten vormen de essentie van hgw. Ze zijn de centrale principes in het begeleidingstraject voor leerlingen met specifieke noden. Ze vormen de criteria waaraan men de werking binnen het bovenstaande zorgcontinuüm kan aftoetsen. Het is van belang om alle zes de uitgangspunten na te streven, omdat ze onderling sterk samenhangen en voorwaarden zijn om te kunnen spreken van een handelingsgerichte aanpak.

Ook binnen het continuüm van zorg op school is het van belang deze zeven uitgangspunten als leidraad te nemen. Op die manier wordt zowel de remediërende als de preventieve aanpak handelingsgericht.

3 OVERLEG

Op geregelde tijdstippen worden er formele overlegmomenten ingepland. Meestal bij het begin, het midden en het einde van het schooljaar. Informeel overleg is dagelijkse kost in een kleine school.

Dit kunnen volgende overlegmomenten zijn:

- * MDO's voor fase 2/3 kinderen (titularis, zoco, directie, CLB, ouders en externe partners)
- * Zorgoverleg voor fase 0/1 kinderen (titularis, directie, zoco en CLB)

De verschillende data zijn te vinden in volgende afspraakfiche ([zie afspraakfiche naam nog in te vullen - Intradesk](#))

4 TESTEN/TOETSEN

We opteren om enkel testen/toetsen af te nemen waarop we tijdens de klas- of zorgwerking verder op kunnen bouwen.

4.1 KLEUTERONDERWIJS

Volgende testen worden op afgesproken momenten door de klastitularis afgenomen:

- * Koala
- * Cito taal
- * Cito rekenen

4.2 LAGER ONDERWIJS

Volgende testen worden op afgesproken momenten door de klastitularis/zorgcoördinator afgenomen:

- * AVI-leestoetsen
- * DMT (drieminutentest)
- * Dia toetsen
- * Vlaamse toetsen (L4)
- * OVSG toetsen (L6)
- * 100 woordendictee (L6)

TOT SLOT

Zorg is een onderdeel van het dagelijks opvoedings- en onderwijsgebeuren. Als school hebben wij de taak een klimaat van zorgzaamheid te creëren voor alle leerlingen. De principes van handelingsgericht werken binnen het geïntegreerd zorgcontinuüm kunnen handvatten bieden om deze taak zo goed mogelijk te vervullen. Wij zijn ervan overtuigd dat deze benadering een ruggengraat vormt voor de zorgbrede praktijk binnen de school.

